

De middelbare schooltijd

Bolhoed

Om verwarring te voorkomen hadden we ook een eigen schoolalarm. De Dirk verwisselde dan zijn bolhoed voor een stalen helm en blies in de gangen op een koperen spoorwegtoetertje. De leerlingen moesten dan ordelijk naar beneden gaan, naar de stookkelder onder aan het trappenhuis. Alle leerlingen werden dan in de halfdonkere ruimte gestouwd en omdat alle conversatie onverstaaanbaar was, begonnen we maar te zingen: (It 's a long way to Tipperary' of ons loflied op de Royal Air Force, op de wijs van het Duitse soldatenlied 'Und wir fahren gegen England'. In de eerste maanden van 1941 zond Radio Oranje van de BBC eenmaal per week het cabaretprogramma 'De Watergeus' uit. Jetje van Oranje (Jetty Perl) zong hierin op de wijs van bekende schlagers spotliedjes op de Duitsers en de N.S.B. Wij probeerden thuis bij de radio zoveel mogelijk de tekst op te vangen, wat door het gejammer van de stoorzenders niet meeviel. Op school pasten we de brokstukken aan elkaar tot we de volledige tekst hadden. Als Willem Keyn dan op straat voor de school op zijn piano de betreffende melodie speelde, zong of neuriede de hele klas mee, al naar gelang welke leraar we hadden. Zoiets bleef natuurlijk niet onopgemerkt en Willem Keyn werd dan ook op 2 april 1941 op last van de Sicherheitspolizei uit Vlissingen verbannen wegens het op straat ten gehore brengen van vaderlandse liederen.

Saaie boel

Afgezien van het oorlogsgeweld was het in Vlissingen een saaie boel. De Duitsers hadden onze sportvelden nodig om te trainen voor hun overwinning of ze werden vol gezet met barakken of bunkers. Wij hadden ons huiswerk en onze hobby's. Zo zaagden wij bijvoorbeeld thuis zilveren dubbeltjes en kwartjes uit, zodat de beeltenis van de koningin in een soort aureool kwam te staan. Daar soldeerden wij een speld aan en die werd op de achterkant van onze revers gedragen. Dat uitzagen was niet alleen behoorlijk vaderlandslievend, maar leverde bovendien een verdienste van tien tot vijftien cent op, als je tenminste niet te veel zaagjes verspeelde. Het practicum Scheikunde was natuurlijk een van de eerste vakken die kwamen te vervallen, maar thuis knoeiden we veel met chemicaliën. In het begin van de oorlog konden we nog onbepert over buskruit beschikken door geweerpatronen te demonteren, maar dat spul raakte op. Dus gingen we experimenteren met vervangingsmiddelen. Er ging een gerucht dat een leerling uit de vijfde klas er in was geslaagd om nitroglycerine te maken, maar wij waren al tevreden met een eenvoudig mengsel van kaliumchloraat en zwavel. Het explodeerde bij verhitting en bij compressie. Een ideaal middel om een lege geweerhuls mee te vullen, die dan helemaal openbarstte. We legden die ook op de tramrails, maar ook een serie pakjes van het mengsel. Net een mitrailleur. Meestal stopte de conducteur om het spul van de rails te vegen, maar op het traject langs het vliegveld kon dat niet. Daar was de bovenleiding verwijderd omdat daar eens een landend Duits jachtvliegtuig in verward was geraakt. De tram moest daar een aanloopje nemen en mocht niet stoppen. Het toppunt was het verhaal dat de ronde deed dat de moffen zo schrokken dat ze een keer Flieger-alarm gaven en de Messerschmitts opstegen.

10 januari 1943, de geboorte van prinses Margriet in Canada bracht grote opwinding. Het had natuurlijk een prinsje moeten zijn, maar het werd een feestelijke dag op school. Agenda's werden versierd met vlaggen en wimpels. Iedereen had een vrolijk gezicht en een hart dat oranje opbloede. Op 10 februari 1943 verdwenen de jongens van 17 jaar en ouder van school en ik ben ook de 12e en 13e nog thuis gebleven. Het gonsde van de geruchten dat de Duitsers je verplicht te werk wilden stellen. Ook werden voor alle zekerheid de absentielijsten in de klasseboeken niet meer bijgehouden. Na enkele dagen leek het gevaar geweken, maar wel werden we uit de Middelburgse H.B.S. gegoooid. Dus chaos alom en weer een noodrooster.

Na een paar dagen in een bouwval aan de Spanjaardstraat te hebben gezeten, mochten wij in een heel oud gedeelte van de H.B.S. aan de Sint Pieterstraat. Wij zaten boven, de tweede klas beneden en de derde klas in de bibliotheek aan de Molstraat. De rest ging naar de houten noodwinkels op de Dam die leegstonden omdat er toch niets meer te koop was. De discipline ging nu helemaal verloren. Leraren moesten tussen de lessen hele afstanden lopen naar hun volgende klas. We hadden nu kolenkachels waar je van alles mee kon uithalen, zoals het roosteren van elastiekjes en van bevroren vis.

Bron: De dokter en de oorlog